

O szkolnictwie zawodowym na Mazowszu

Autor: fot. arch.

UMWM

Zagadnienie to omawiano na XIX posiedzeniu Zespołu roboczego ds. oświaty, działającego w ramach Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego.

O „Planie działań w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego na lata 2022–2025” przyjętym przez Radę Ministrów opowiedział przedstawiciel Ministerstwa Edukacji i Nauki **Maciej Lasota**. Wyjaśnił, że **głównym wyzwaniem** na najbliższe lata jest bieżące **dostosowanie kształcenia zawodowego** do nieustannie **zmieniających się warunków zewnętrznych**, wynikających z przemian gospodarczych, rozwoju nowych technologii i postępującej cyfryzacji oraz nieprzewidzianych zdarzeń, takich jak pandemia czy kryzys uchodźczy. Natomiast **głównym celem** działań w latach 2022–2025 będzie **przygotowanie kadr** na potrzeby nowoczesnej gospodarki poprzez rozwój wysokiej jakości, trafnego, skutecznego i sprzyjającego włączeniu społecznemu kształcenia zawodowego na wszystkich szczeblach.

Do najważniejszych działań ujętych w planie należą:

1. dostosowanie oferty i treści kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami w odpowiedzi na zmiany technologiczne i wyzwania związane z cyfryzacją,
2. zwiększenie dostępu do nowych zawodów, szkoleń branżowych realizowanych u pracodawców dla obecnych nauczycieli zawodu,
3. przyjęcie dodatkowych rozwiązań dotyczących możliwości elastycznego zatrudniania w szkołach specjalistów z rynku,
4. promocja najlepszych nauczycieli kształcenia zawodowego,
5. zwiększenie udziału samorządów województw w działaniach służących rozwojowi kształcenia zawodowego i wdrażaniu Zintegrowanej Strategii Umiejętności na poziomie regionalnym,
6. utworzenie branżowych centrów umiejętności (BCU).

O centrach umiejętności szczegółowo opowiedziała naczelnik Wydziału Organizacji Kształcenia Zawodowego w Departamencie

Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego w Ministerstwie Edukacji i Nauki **Emilia Maciejewska**. Naczelnik poinformowała, że **inwestycja za ponad 1,4 mld zł** polega na utworzeniu **120 branżowych centrów umiejętności (BCU)**. Formuła BCU będzie **nowością w systemie oświaty**. Centra będą zaawansowanymi technologicznie ośrodkami kształcenia, szkolenia i egzaminowania w danej branży. Z ich oferty będą mogli korzystać uczniowie, studenci, nauczyciele, wykładowcy oraz pracownicy branż. W każdej ze 120 dziedzin określonych na potrzeby konkursu powstanie 1 centrum w kraju, a o jego lokalizacji zdecyduje dana branża, przy czym BCU będą tworzone przy szkołach kształcących w zawodach lub centrach kształcenia zawodowego.

Centra będą się specjalizowały w danej dziedzinie gospodarki. Wśród 120 dziedzin, w których powstaną centra znajdują się także branże kluczowe dla rozwoju przemysłu, w tym m.in. automatyka, robotyka, mechatronika, przemysł motoryzacyjny, przemysł lotniczy, energetyka odnawialna, transport, spedycja i logistyka czy przetwórstwo spożywcze. Dzięki zaangażowaniu branż projekty te połączą w jeszcze większym stopniu biznes z edukacją zawodową i zapewnią trwałą współpracę pomiędzy branżami, szkołami zawodowymi i uczelniami. BCU pełnić będą cztery funkcje: edukacyjno-szkoleniową, integrująco-wspierającą, innowacyjno-rozwojową i doradczo-promocyjną.

Dyrektorzy o problemach szkół zawodowych

Biorący udział w dyskusji dyrektorzy szkół zwrócili uwagę, że planowane centra, nie rozwiążą najważniejszych problemów szkolnictwa zawodowego, z których najdotkliwszym są braki kadrowe. Nauczyciele praktycznej nauki zawodu często są w wieku emerytalnym, a młodzi eksperci nie podejmują się pracy w szkole z uwagi na wysokość proponowanego wynagrodzenia. Konieczne są w tym zakresie systemowe rozwiązania, w przeciwnym razie za kilka lat nie będzie miał kto uczyć zawodu. Dyrektorzy zwracali także uwagę na braki w wyposażeniu szkół i warsztatów w nowoczesne urządzenia, przestarzałe podręczniki, niespójność przepisów, brak możliwości odbywania przez uczniów praktyk w niektórych zawodach, spadek prestiżu kształcenia zawodowego, pozorne działania w zakresie edukacji oraz brak odpowiedniej promocji kształcenia zawodowego.

Edukacja w Warszawie – współpraca z pracodawcami i uczelniami

Na temat stołecznych szkół opowiedziała **Joanna Cholewińska** – naczelnik Wydziału Szkół Ponadpodstawowych i Kształcenia Ustawicznego w Biurze Edukacji m.st. Warszawy. Pani naczelnik poinformowała, że w 45 warszawskich technikach, oraz dwóch technikach specjalnych uczy się 27 tys. uczniów, w 23 szkołach branżowych I stopnia i 8 specjalnych – 3 tys. uczniów. Nauka zawodu odbywa się także w 2 szkołach branżowych II stopnia, w 2 specjalnych szkołach branżowych II stopnia, 8 szkołach specjalnych przysposabiających do pracy oraz 3 Centrach Kształcenia Zawodowego. W warszawskich technikach uczniowie przygotowani są do nauki 58 zawodów, najczęściej wybierane z nich to: technik informatyk, technik pojazdów samochodowych, żywienia i usług gastronomicznych, ekonomista, technik reklamy czy organizacji turystyki. Joanna Cholewińska opowiedziała również o współpracy z pracodawcami i wynikającymi z nich korzyściami dla szkół kształcących w zawodzie oraz współpracy z uczelniami wyższymi.

Zapotrzebowanie na pracowników z perspektywy urzędu pracy

Kierownik Wydziału Mazowieckiego Obserwatorium Rynku Pracy w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Warszawie **Katarzyna Kozakowska** opowiedziała o prognozach zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy. Wskazała też zawody deficytowe według barometru zawodów na rok 2023, który wskazuje, że w samej Warszawie są aż 93 zawody deficytowe, w regionie warszawskim stołecznym jest ich 54, natomiast w regionie mazowieckim regionalnym – 17.

Największe braki występują w branży budowlanej, medyczno-opiekuńczej i edukacyjnej. Warto rozwijać także **kompetencje przyszłości** – najważniejsze z nich to kompetencje **społeczne** (przedsiębiorczość, zdolność krytycznego myślenia, wszechstronność, samorozwój, zdolność adaptacji), **funkcjonalne** (zdolności interpersonalne i komunikatywne, kreatywność, odporność na stres, empatia, umiejętność zarządzania czasem) oraz **kognitywne** (kompetencje cyfrowe, umiejętność współpracy, perspektywa holistyczna).

Zespół roboczy ds. oświaty ocenił, że temat związany z kształceniem zawodowym jest tak szeroki, a problemy tak istotne dla edukacji i gospodarki Mazowsza, że będzie do niego wracał podczas kolejnych spotkań.

XIX posiedzeniu Zespołu roboczego ds. oświaty przewodniczyła **Urszula Woźniak** – prezes Zarządu Oddziału Warszawa-Mokotów-Ursynów-Wilanów Związku Nauczycielstwa Polskiego.

W spotkaniu udział wzięli: przedstawiciele Ministerstwa Edukacji i Nauki, Biura Edukacji m.st. Warszawy, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie, **wizytatorzy** z Kuratorium Oświaty w Warszawie, a także **dyrektorzy szkół**: **Urszula Augustyniak** – wicedyrektor Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Warszawie, **Łukasz Kania** – dyrektor Zespołu Szkół Spożywczo-Gastronomicznych w Warszawie, **Bernadeta Kudas** – dyrektor Zespołu Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Radomiu, **Anna Liszewska** – wicedyrektor Zespołu Szkół nr 2 im. Tadeusza Kościuszki w Garwolinie, **Dorota Nasierowska** – dyrektor Zespołu Szkół nr 39 im. Edmunda Jankowskiego w Warszawie oraz **Ireneusz Bąk** – dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Warszawie.

Członkowie zespołu i goście uczestniczący w XIX posiedzeniu Zespołu roboczego ds. oświaty, działającym w ramach WRDS

fot. arch. UMWM

Slajd z prezentacji przedstawicieli Ministerstwa Edukacji i Nauki

fot. arch. UMWM

[fot. arch. UMWM](#)

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl